

Гончаренко, Т. П. Проблеми і перспективи використання сценарного планування в практичній діяльності вітчизняних банків [Текст] / Т. П. Гончаренко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : збірник тез доповідей XV Всеукраїнської науково-практичної конференції (8–9 листопада 2012 р.) / Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України». – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2012. – 42 – 44 с.

*Т. П. Гончаренко, канд. екон. наук, доц.,
ДВНЗ «Українська академія банківської справи»*

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ СЦЕНАРНОГО ПЛАНУВАННЯ В ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ БАНКІВ

Стрімкий розвиток вітчизняної банківської системи та нарощування ускладнень економічних відносин наклали відбиток на розвиток методів та підходів до управління банківськими організаціями, зокрема на їх планово-аналітичну роботу. Сьогодні від керівників банків вимагається створення й використання такого механізму розробки й втілення планів розвитку діяльності, який би дозволив найбільш ефективно адаптувати їх поточну діяльність до стратегічних цілей. Одним з сучасних інструментів планування, який забезпечує дотримання вищезазначених вимог, є сценарне планування, яке, на жаль, майже не використовується вітчизняними кредитними організаціями.

Основними проблемами поширення методики сценарного планування серед банківських установ є:

- надто високий рівень невизначеності зовнішнього середовища, що, з одного боку, є перешкодою для більш широкого його використання, а з іншого – причиною, яка повинна стимулювати банки розробляти альтернативні сценарії власного майбутнього, тим самим завчасно передбачаючи тенденції розвитку зовнішнього середовища та готуючи власну реакцію на них;
- відсутність позитивного досвіду розробки та втілення сценаріїв в практичній плановій роботі (за оцінками експертів жоден з вітчизняних банків не використовує методику сценарного планування на постійній основі);
- складність технології сценарного планування та відсутність її методичного забезпечення для банків;
- ймовірний характер подій, під які розробляються сценарії, та їх неконкретна кількість, через що в загальному підсумку значним чином знижується економічна ефективність даних планово-аналітичних дій;
- відсутність кваліфікованого планово-аналітичного персоналу, здатного не тільки здійснювати методику, але й ефективно та своєчасно виявляти

тенденції зовнішнього середовища на тій стадії, коли підготовка реакції на них є доцільною;

- надзвичайно висока вартість програмного забезпечення щодо підтримки сценарного планування;
- небажання керівників виділяти кошти на дані планово-аналітичні роботи, що в основному пов'язано із незрозумінням сутності методики та її переваг.

Водночас експерти прогнозують більш енергійне впровадження сценарного планування в діяльність кредитних установ, і це пов'язано з таким:

- наростання невизначеності факторів зовнішнього середовища та посилення залежності від них діяльності банків;
- зростання вартості неякісних управлінських рішень і, як наслідок, прагнення до зниження ризиків в управлінні;
- розвиток та поширення програмних продуктів підтримки сценаріїв, зниження їх вартості;
- впровадження сучасних управлінських практик в діяльність українських банків, в яких частиною цілого виступає сценарне планування;
- накопичення позитивного досвіду як вітчизняними, так і світовими кредитними та іншими установами, що дасть можливість на цій основі здійснювати процесний бенчмаркінг для більш ефективної організації процесу розробки сценаріїв.

Таким чином, в перспективі сценарне планування в умовах вітчизняних банків має підстави та повинно більш активно використовуватися, зберігаючи при цьому основну свою функцію – передбачення кризових явищ й вироблення у формі сценаріїв певної системи заходів із попередження розвитку банку за небажаними напрямками.

*М. Л. Гончарова, канд. екон. наук, доц.,
Т. В. Турченко, канд. екон. наук, доц.,
ДВНЗ "Українська академія банківської справи НБУ"*

КОНСАЛТИНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ВІТЧИЗНЯНОГО БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ: ПРОБЛЕМИ ТА КЛЮЧОВІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ

У сучасних умовах на розвиток консалтингових технологій у банківському секторі, а саме на формування ринку консалтингових послуг, його структуру та суб'єктів впливає безліч чинників, як зовнішніх, так і внутрішніх. Постійний і динамічний розвиток та вдосконалення існуючої інформаційної, комунікаційної та організаційно-технологічної бази, тим не менш, дещо ускладнюють можливість повної та ефективної реалізації біз-

нес-потенціалу українських банків, і, звичайно, потребують вжиття заходів щодо зміни існуючої стратегії управлінської практики.

Управлінське консультування в банківському секторі є актуальним у контексті зміцнення позицій управлінського консалтингу щодо взаємодії світових і вітчизняних консалтингових структур з українськими банками. Це може, безперечно, стати джерелом набуття нових навичок в управлінській діяльності, передового досвіду і сприяти адаптації української банківської системи до зовнішньоекономічного середовища через спрямування нового інформаційного потоку стратегічної інформації, підтримку введення організаційних і професіональних змін у розвитку управлінського персоналу.

До основних напрямків банківського консалтингу відносять такі: базовий консалтинг (інформаційне обстеження кредитної організації з підготовки рекомендацій і оптимізації її структури та технології роботи); організаційно-технологічний консалтинг (проведення аналізу необхідної структурної перебудови банку); інформаційно-технологічний консалтинг (консультування у сфері оптимізації інформаційних технологій); нормативно-бухгалтерський консалтинг (розробка найефективніших схем бухгалтерського обліку, оподаткування); маркетинговий консалтинг